

Wierzę w Ducha Świętego

Cele katechetyczne – wymagania ogólne

- przedstawienie podstawowych prawd wiary o Duchu Świętym i Kościele wynikających z *Wyznania Wiary*;
- wyjaśnienie artykułów *Wyznania Wiary* dotyczących Ducha Świętego i Kościoła.

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Uczeń:

- wymienia artykuły *Wyznania Wiary* mówiące o Duchu Świętym i Kościele;
- omawia wybrane fragmenty *Wyznania Wiary* traktujące o Duchu Świętym i Kościele;
- wymienia sposoby działania Ducha Świętego;
- tłumaczy, co znaczy, że Kościół jest jeden, święty, powszechny i apostołski;
- stwierdza, że *Wyznanie Wiary* motywuje nas do budowania jedności Kościoła.

Pojęcia i postaci

Duch Święty, Kościół.

Wartości

wiara, budowanie jedności Kościoła.

Metody i środki

zdania niedokończone, miniwykład, praca z podręcznikiem, metaplan, rozmowa kierowana.

Propozycja realizacji

Modlitwa na rozpoczęcie

Chwała Ojcu.

Cele lekcji. Nauczyciel podaje cele w języku ucznia: będę znał fragmenty *Wyznania Wiary* mówiące o Duchu Świętym i Kościele; będę umiał wyjaśnić, wybrane fragmenty *Wyznania Wiary*; będę wiedział, jak Duch Święty działa w wierzących.

Metoda – zdania niedokończone. Nauczyciel przypomina uczniom, że zarówno w tym roku nauki, jak i w ubiegłych latach poznali już podstawowe informacje na temat Ducha Świętego. Następnie nauczyciel rozdaje uczniom kartki z niedokończonymi zdaniami (załącznik nr 1) i prosi, by na podstawie posiadanej wiedzy dokończyli zdania. Uczniowie pracują samodzielnie lub w grupach. Po skończonej pracy wybrani uczniowie czytają swoje prace. W razie potrzeby nauczyciel koryguje błędy i wyjaśnia uczniom poprawne odpowiedzi.

- A. Duch Święty jest... Osobą Trójcy Świętej. (Trzecią)
- B. Duch Święty zstąpił na Apostołów w dzień... (Pięćdziesiątnicy)
- C. Pojawiał się pod postacią... (języków ognia)
- D. Przestraszenie dotąd Apostołowie nabrali... (odwagi)
- E. Apostołowie zaczęli mówić... (różnymi językami)
- F. Szczególne łaski Ducha Świętego otrzymujemy w sakramencie... (bierzmowania)

Metoda – miniwykład. Nauczyciel wskazuje uczniom na najważniejsze artykuły *Wyznania Wiary* mówiące o Duch Świętym. Jest On nazwany Panem, co – jak uczniowie powinni pamiętać z poprzedniej lekcji – świadczy o Jego Boskości. Inne określenie Ducha Świętego to Ożywiciel, gdyż wzbudza w nas wiarę, podtrzymuje ją, otwiera serca na Boga i umysły na rozumienie Pisma Świętego. Duch Święty pochodzi od Ojca i Syna, i wspólnie z Nimi odbiera należną Mu Boską chwałę. Jest też tym, który działał przez proroków, uzdalniając ich do tego, by mogli przekazywać słowa Boga. Duch Święty nieustannie działa w Kościele, umacnia naszą wiarę, pomaga kochać Boga, zrozumieć i przyjąć do serca słowa Pisma Świętego, towarzyszy nam na modlitwie i uświęca w sakramentach.

Jeśli w trakcie poprzednich lekcji nauczyciel korzystał z tabeli prezentującej najważniejsze artykuły *Wyznania Wiary*, można teraz ją uzupełnić, dodając treści związane z Duchem Świętym (załącznik nr 2).

Metoda – praca z podręcznikiem. Kolejna część *Wyznania Wiary* mówi o Kościele. Jest on: jeden, święty, powszechny i apostołski. Uczniowie zapoznają się z zamieszczoną w podręczniku tabelą tłumaczącą te opisy Kościoła, a następnie wykonują ćwiczenie 2 z podręcznika. Po skończonej pracy wybrani uczniowie czytają swoje rozwiązania. Nauczyciel kontroluje wypowiedzi i koryguje ewentualne błędy.

Metoda – metaplan. Nauczyciel czyta lub opowiada uczniom pewną historię. (Nauczyciel może również ułożyć własną historię lub zmienić imiona jej bohaterów, gdyby w klasie były osoby o tych imionach. Celem opowiadania jest wskazanie na konflikt między rodzeństwem. Na dalszym etapie lekcji posłuży to pokazaniu wartości, jaką jest jedność, zgoda, również w kontekście budowania jedności w Kościele). Ewentualnie tekst historii wraz z pytaniami nauczyciel może wcześniej wydrukować, następnie rozdać uczniom do samodzielnej pracy (załącznik nr 3). Uczniowie pracują indywidualnie, w grupach lub wspólnie na forum klasy.

Rodzeństwo mieszkało w jednym pokoju. Każde z dzieci miało własne hobby – Krzysiek lubił grać na komputerze, a Ewa czytać książki. Często z tego powodu dochodziło między nimi do kłótni. Ewa układała swoje książki na klawiaturze Krzyśka, a chłopak grając na komputerze, głośno krzyczał, zakłócając spokój siostry. Nie mogli się też porozumieć w kwestii sprzątnięcia pokoju. Krzysiek uważał, że on tylko siedzi przy biurku, więc nie robi bałaganu, Ewa tłumaczyła, że nie ma dużo książek i dlatego nie musi sprzątać. Spierali się ze sobą codziennie. Nawet w czasie rodzinnych uroczystości potrafili się pokłócić o korzystanie ze wspólnego pokoju. Każdy z nich uważał, że to on ma rację. Na siłę próbowali siebie przekonać, że to druga osoba powinna się zmienić – nikt nie chciał ustąpić. Z biegiem czasu zaczęli się sprzeczać nie tylko o pokój, ale również o to, gdzie kto siedzi przy stole, trzyma buty i ubrania, zostawia rower, kto wynosi śmieci. Przestali się prawie do siebie odzywać, nie mówiąc już o pomocy w innych dziedzinach życia.

Nauczyciel podaje polecenia do tekstu.

1. Opisz sytuację rodzeństwa, które kłóci się ze sobą o korzystanie z pokoju, sprząatanie itd. Konflikt zaczyna narastać i obejmuje inne sfery życia.
2. Jak powinno wyglądać idealne życie rodzeństwa?
(potrafią się porozumieć w kwestii korzystania z pokoju, np. ustalają, kiedy będzie cisza potrzebna do lektury książki, a kiedy można głośniej grać na komputerze, umawiają się co do kwestii dbania o porządek w pokoju)
3. Dlaczego opisane wyżej nie jest idealne? Dlaczego każdy uważa, że robi dobrze i nikt nie chce ustąpić?
4. Co powinno zrobić rodzeństwo, żeby poprawić sytuację?
(porozmawiać ze sobą, nie stawiać na siłę na swoim, zrozumieć drugą osobę, zrezygnować z części swoich przyjemności po to, żeby dojść do porozumienia, zgody, jedności)

Metoda – rozmowa kierowana. Na podstawie wcześniejszego ćwiczenia nauczyciel wskazuje, że podstawą konfliktu rodzeństwa był upór, chęć postawienia na swoim, brak zgody i gotowości do rozmowy. Między bratem i siostrą nie było jedności. Nauczyciel prosi uczniów, żeby powiedzieli do czego – w innych sytuacjach życiowych – może prowadzić brak jedności. Nauczyciel dąży do tego, by uczniowie wskazali, że chodzi o podział, krzywdę, brak zgody, brak pokoju. Nauczyciel wyjaśnia, że w codziennym życiu brak jedności może doprowadzić do kłopotów, krzywdy innych osób, natomiast brak jedności w wyznawanej wierze może doprowadzić do rozłamów w Kościele. O takich sytuacjach uczniowie będą się uczyć na historii.

Również dzisiaj pojawiają się ludzie, którzy głoszą błędne nauki, sprzeczne z wiarą Kościoła. Trzeba być ostrożnym i nie ulegać tym naukom. Jedność jest wartością, na której bardzo zależy Panu Bogu. Zależy Mu nie tylko na jedności między ludźmi, ale również na jedności Kościoła w wyznawanej wierze oraz na jedności ludzi z Bogiem. Tekst *Wyznania Wiary* motywuje nas do budowania jedności Kościoła – do zapominania o własnych przyjemnościach, by skupić się na dobru całej wspólnoty. Jedność Kościoła budujemy, trwając mocno w wierze, którą On wyznaje, odrzucając błędne nauki oraz kierując się przykazaniem miłości wobec innych osób. Nawet gdybyśmy spotkali kogoś, kto nie akceptuje nauczania Kościoła, nie powinniśmy go obrażać, przekreślać, ale akceptując

jego wolną wolę, staramy się wyjaśnić mu, w co wierzymy i dlaczego, oraz modlimy się, żeby i on zrozumiał naukę Kościoła.

Podsumowanie lekcji

Symbol wiary, opisując Trzecią Osobę Trójcy Świętej, nazywa Ducha Świętego Panem i Ożywicielem. Wskazuje w ten sposób na to, że Duch Święty jest równy Bogu Ojcu. *Wyznanie Wiary* wspomina również o Kościele, motywując nas do podejmowania takich działań, które będą zmierzały do budowania jego jedności.

Modlitwa na zakończenie

Z podręcznika (punkt „Dla ducha”).

Praca domowa

Z podręcznika.

Korelacja z edukacją szkolną

- język obcy nowożytny, język mniejszości narodowej lub etnicznej – słownictwo religijne (wcielenie, odkupienie, zbawienie);
- wychowanie do życia w rodzinie – relacje z innymi ludźmi, stosunek wobec osób potrzebujących naszej pomocy.

Załącznik nr 1

- A. Duch Święty jest ..... Osobą Trójcy Świętej.
- B. Duch Święty zstąpił na Apostołów w dzień .....
- C. Pojawiał się pod postacią .....
- D. Przestraszenie dotąd Apostołowie nabrali .....
- E. Apostołowie zaczęli mówić .....
- F. Szczególne łaski Ducha Świętego otrzymujemy w sakramencie .....
- .....

Załącznik nr 2

Pierwsza Osoba Trójcy Świętej (Bóg Ojciec)	
Jeden	<ul style="list-style-type: none"> - nie ma poza Nim innych bogów - Trójca Święta stanowi jedność
Ojciec	<ul style="list-style-type: none"> - dał początek wszystkiemu - jest dobry, miłujący i troskliwy dla swoich stworzeń, zwłaszcza dla człowieka
Wszchemogący	<ul style="list-style-type: none"> - dla Niego nie ma nic niemożliwego - czyni to, co chce - Jego wszechmoc wyraża się w odpuszczaniu grzechów człowiekowi
Stworzyciel	<ul style="list-style-type: none"> - powołał do istnienia z niczego - nie miał nic, a stworzył cały wszechświat
Druga Osoba Trójcy Świętej (Syn Boży)	
Jezus Chrystus	<ul style="list-style-type: none"> - „Bóg zbawia” - „Mesjasz namaszczony”
Syn	<ul style="list-style-type: none"> - prawdziwy Syn Boga
Pan Bóg z Boga, Światłość za Światłości, współistotny Ojcu	<ul style="list-style-type: none"> - wskazanie na Boskość Jezusa - Jezus jest prawdziwym Bogiem, ma tę samą naturę co Ojciec
Przyjął ciało	<ul style="list-style-type: none"> - stał się prawdziwym człowiekiem, takim jak my
Ukrzyżowany, umarł	<ul style="list-style-type: none"> - odkupił każdego z nas, umierając na krzyżu za grzechy każdego człowieka

<p>Zstąpił do piekieł, zmartwychwstał</p>	<ul style="list-style-type: none"> - umarłym, którzy oczekiwali na otwarciu bram nieba, ogłosił dobrą nowinę o tym, że będą mogli oglądać Boga
<p>Wstąpił do nieba, siedzi po prawicy Ojca</p>	<ul style="list-style-type: none"> - po swoim uniżeniu został wywyższony ponad całe stworzenie - jest Panem świata, któremu należą się cześć i szacunek
<p>Trzecia Osoba Trójcy Świętej (Duch Święty)</p>	
<p>Pan</p>	<ul style="list-style-type: none"> - jest Bogiem
<p>Ożywiciel</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wzbudza w nas wiarę i ją podtrzymuje - otwiera serca na Boga i umysły na rozumienie Pisma Świętego
<p>Pochodzi od Ojca i Syna, z Ojcem i Synem wspólnie odbiera uwielbienie i chwałę</p>	<ul style="list-style-type: none"> - jest równy Ojcu i Synowi, należy Mu się taka sama Boska cześć i chwała
<p>Mówił przez proroków</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dzięki Niemu w słowach wypowiedzianych przez człowieka można odnaleźć przesłanie Boga

Załącznik nr 3

Rodzeństwo mieszkało w jednym pokoju. Każde z dzieci miało własne hobby – Krzysiek lubił grać na komputerze, a Ewa czytać książki. Często z tego powodu dochodziło między nimi do kłótni. Ewa układała swoje książki na klawiaturze Krzyśka, a chłopak grając na komputerze, głośno krzyczał, zakłócając spokój siostry. Nie mogli się też porozumieć w kwestii sprzątnięcia pokoju. Krzysiek uważał, że on tylko siedzi przy biurku, więc nie robi bałaganu, Ewa tłumaczyła, że nie ma dużo książek i dlatego nie musi sprzątać. Spierali się ze sobą codziennie. Nawet w czasie rodzinnych uroczystości potrafili się pokłócić o korzystanie ze wspólnego pokoju. Każdy z nich uważał, że to on ma rację. Na siłę próbowali siebie przekonać, że to druga osoba powinna się zmienić i nikt nie chciał ustąpić. Z biegiem czasu zaczęli się sprzeczać nie tylko o pokój, ale również o to, gdzie kto siedzi przy stole, trzyma buty i ubrania, zostawia rower, kto wynosi śmieci. Przeszli się prawie do siebie odzywać, nie mówiąc już o pomocy w innych dziedzinach życia.

1. Opisz sytuację rodzeństwa.
2. Jak powinno wyglądać idealne życie rodzeństwa?
3. Dlaczego opisane wyżej nie jest idealne?
4. Co powinno zrobić rodzeństwo, żeby poprawić sytuację?